

ข้อมูลพื้นฐานของชุมชน

3.1 ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับตำบลบ้านทำเนียบ

ประวัติความเป็นมา

จากการบอกเล่าว่าในสมัยที่พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 5 เสด็จจากหัวเมืองไชยา ไปหัวเมืองตะกั่วป่า โดยเสด็จพระราชดำเนินทางบก (ซึ่งข้าง) มาประทับแรมค้างคืน ริมห้วยมะละาะ ชาวบ้านจึงช่วยกันสร้างทำเนียบที่ประทับชั่วคราวขึ้น จึงเรียกชื่อว่า บ้านทำเนียบ ต่อมาปี 2510 ได้ตั้งตำบลขึ้นมีชื่อว่า ตำบลบ้านทำเนียบ

สภาพทั่วไปของตำบล

ตั้งอยู่ห่างจากที่ว่าการอำเภอคีรีรัฐนิคม 12 กิโลเมตร ห่างจากตัวจังหวัดสุราษฎร์ธานี 54 กิโลเมตร เป็นตำบลที่มีพื้นที่มากที่สุดของอำเภอคีรีรัฐนิคม มีเนื้อที่ 196.85 ตารางกิโลเมตร มีอาณาเขต ดังนี้

ทิศเหนือ	จด	ตำบลย่านยาว อำเภอคีรีรัฐนิคม จังหวัดสุราษฎร์ธานี
ทิศใต้	จด	อำเภอเคียนซา จังหวัดสุราษฎร์ธานี
ทิศตะวันออก	จด	ตำบลถ้ำสิงขร อำเภอคีรีรัฐนิคม/อำเภอพุนพิน จังหวัดสุราษฎร์ธานี
ทิศตะวันตก	จด	อำเภอพนม/อำเภอบ้านตาขุน จังหวัดสุราษฎร์ธานี

เขตการปกครอง

ตำบลบ้านทำเนียบแบ่งเขตการปกครอง ออกเป็น 9 หมู่บ้าน ได้แก่

หมู่ที่ 1 บ้านคีรีวงศ์

หมู่ที่ 6 บ้านแสงอรุณ

หมู่ที่ 2 บ้านในพาส

หมู่ที่ 7 บ้านคลองขนาน

หมู่ที่ 3 บ้านเบ็องแบบ

หมู่ที่ 8 บ้านกลางใหม่

หมู่ที่ 4 บ้านน้ำราด

หมู่ที่ 9 บ้านแสงทอง

หมู่ที่ 5 บ้านทำเนียบ

ซึ่งทั้ง 9 หมู่บ้าน บริหารงานโดยองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านท่าเนียบโดย อบต. จะเป็นผู้บริหารงาน เสนอโครงการและจัดสรรงบประมาณต่าง

ภูมิประเทศ

สภาพพื้นที่และลักษณะภูมิประเทศของตำบลบ้านท่าเนียบ จะเป็นพื้นที่สูงโดยมีแนวเทือกเขา และภูเขากระจายอยู่ทั่วไป พื้นที่ราบส่วนใหญ่จะเป็นแหล่งชุมชน และเกษตรกรรม แหล่งน้ำซึ่งส่วนใหญ่ตื่นเงินมีการกระจายอยู่ทั่วทุกพื้นที่ แหล่งน้ำที่สำคัญได้แก่ คลองมะเลาะไหลจากเขาน้ำราดพาดผ่านพื้นที่หมู่ที่ 4 หมู่ที่ 2 หมู่ที่ 3 หมู่ที่ 5 และหมู่ที่ 1 และ คลองขนานไหลผ่านจากเขา บางสาวผ่านพื้นที่ หมู่ที่ 7

การบริการขั้นพื้นฐาน

การคมนาคมขนส่ง ถนนส่วนใหญ่ของตำบลบ้านท่าเนียบเป็นถนนลูกรังโดยมีทางหลวงหมายเลข 401 ตัดผ่านบริเวณหมู่ที่ 1 และหมู่ที่ 7 ถนนสายหลักที่สำคัญดังนี้

ทางหลวงแผ่นดิน 401 เป็นถนนลาดยาง 2 ช่องจราจร

ทางหลวงแผ่นดิน 4100 เป็นถนนลาดยาง 2 ช่องจราจร

ถนนลาดยาง รพช. สายบ้าน คีรีวงศ์ – บ้านน้ำราด

ถนนลาดยางกรมโยธาธิการ สายบ้านท่าเนียบ – บ้านแสงอรุณ

รูปภาพที่ 3.1 เส้นทางคมนาคมภายในพื้นที่

ระบบสาธารณูปโภค

1. การไฟฟ้า ประชาชนในตำบลบ้านท่าเนียบมีไฟฟ้าใช้แล้วประมาณ 85 เปอร์เซ็นต์ และได้มีการขยายเขตจำหน่ายไฟฟ้าสาธารณะไปยังหมู่บ้านต่าง ๆ ซึ่งมีปัญหาที่สำคัญ คือ การบริการของไฟฟ้าล่าช้า โดยเฉพาะในกรณีที่เกิดไฟฟ้าดับ

2. การประปา ทางด้านการประปา การให้บริการผู้ใช้น้ำยังไม่ทั่วถึง และไม่เพียงพอ ซึ่งประชากรในเขตตำบลบ้านทำเนียบมีน้ำประปาใช้ประมาณ 25 เปอร์เซ็นต์ ปัญหาของการบริการน้ำประปา คือ ถ้าประชาชนใช้น้ำพร้อม ๆ กัน น้ำจะไม่ค่อยไหล และน้ำไม่ค่อยสะอาด

3. การสื่อสาร และการโทรคมนาคม ในตำบลบ้านทำเนียบมีสำนักงานให้บริการโทรคมนาคม คือ ไปรษณีย์โทรเลขอนุญาต และสำนักงานบริการโทรศัพท์ โดยประชากรในตำบลบ้านทำเนียบได้รับบริการโทรศัพท์แล้วประมาณ 10 เปอร์เซ็นต์ ซึ่งปัญหาส่วนใหญ่คือ ประชากรยังไม่ได้รับบริการโทรศัพท์อย่างทั่วถึง โดยเฉพาะโทรศัพท์สาธารณะ ซึ่งจะมีจำนวนน้อยมาก และส่วนที่มีก็อยู่ในสภาพใช้การไม่ค่อยได้

การบริการด้านไปรษณีย์โทรเลขจะมีปัญหามาก เนื่องจากการบริการล่าช้า และไม่ส่งถึงผู้รับโดยตรง

สภาพทางเศรษฐกิจ

พื้นที่ส่วนใหญ่ในตำบลบ้านทำเนียบเป็นพื้นที่ที่ใช้ในการประกอบอาชีพการเกษตร ราษฎรประกอบอาชีพเกษตรประมาณ 90 เปอร์เซ็นต์ ของประชากรทั้งหมด พืชผลทางการเกษตรที่สำคัญได้แก่ ยางพารา ปาล์มน้ำมัน ถั่วแระ เงาะโรงเรียน ทุเรียน ฯลฯ และยังมีการปลูกพืชไร่ เช่น ข้าวโพด มะละกอ และผักต่าง ๆ ส่วนทางด้านอุตสาหกรรมส่วนใหญ่จะเป็นอุตสาหกรรมในครัวเรือน และ อุตสาหกรรมขนาดกลาง ได้แก่ อุตสาหกรรมย่อยหิน บิมน้ำมัน อีรูบล็อก และท่อคอนกรีตเสริมเหล็ก

สภาพสังคม

ตำบลบ้านทำเนียบมี 1,577 ครัวเรือน ซึ่งมีจำนวนประชากรทั้งหมด 8,326 คน ประชากรส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ และประกอบอาชีพเกษตรกรรม โดยชาวบ้านจะตั้งถิ่นฐานกระจายไปตามแหล่งทำกิน บางส่วนจะรวมตัวเป็นชุมชนหนาแน่นย่านการค้าริมทางหลวง 401

ประชาชนในตำบลบ้านทำเนียบ ส่วนใหญ่จะอพยพมาจากพื้นที่อื่น ผู้คนโยกย้ายเข้าออกเป็นประจำบางส่วนมีแรงงานต่างด้าวเข้ามาประกอบอาชีพเป็นแรงงานในภาคอุตสาหกรรมและเกษตรกรรมทำให้ความสัมพันธ์ในชุมชนไม่ค่อยปรากฏเป็นรูปธรรมเด่นชัด โดยส่วนใหญ่จะอยู่ในรูปของกลุ่มแม่บ้าน ประกอบอาชีพร่วมกัน

การดำรงชีวิตของคนในชุมชนเป็นแบบเรียบง่าย ใช้ทรัพยากรที่มีอยู่มาใช้ในการพัฒนาให้เป็นประโยชน์ต่อตนเองและชุมชน การบริการด้านสาธารณสุขมีน้อยไม่เพียงพอ ด้าน

การศึกษายังไม่ทั่วถึง ด้านความปลอดภัยมีน้อย เนื่องจากพื้นที่ของตำบลมีมาก ทำให้การบริหาร
ด้านต่าง ๆ ไม่ทั่วถึง

สิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติ

ป่าไม้ ตำบลบ้านท่าเนียนมีพื้นที่ป่า และเป็นเขตป่าสงวนแห่งชาติ ภูเขาแดงรวม
พบว่ามีการบุกรุกแผ้วถางทำลายป่าเพื่อนำไม้มาใช้ประโยชน์ พบว่า มีพื้นที่ป่าที่ถูกบุกรุกเป็น
บริเวณกว้าง ในหมู่ที่ 4 บ้านน้ำลาด พื้นที่ที่ถูกบุกรุก ส่วนใหญ่จะเป็นการบุกรุกเพื่อทำการเกษตร
และปัญหาที่สำคัญอีกประการหนึ่ง คือ พื้นที่เกษตรกรรมส่วนใหญ่ในตำบลบ้านท่าเนียน ไม่มี นส.
3 เป็นพื้นที่ที่ไม่ถูกต้องตามกฎหมาย บางพื้นที่ติดเขตป่าสงวน บางพื้นที่มี สปก. แต่มีเพียงแค่น้อย
เท่านั้น

น้ำ มีลำคลองไหลผ่านที่สำคัญ คือ คลองมะเลาะ คลองน้ำดำ สภาพของน้ำไม่
ค่อยดี เนื่องจากดินเหนียว ชาวบ้านใช้น้ำดื่มที่รองรับจากน้ำฝน และมีลำห้วย จำนวน 7 สาย บึง
หนองน้ำ 3 แห่ง และแหล่งน้ำที่สร้างขึ้นเพื่อเก็บกักน้ำ ได้แก่ ฝาย บ่อน้ำตื้น บ่อนบาดาล และสระน้ำ
แต่อย่างไรก็ตามพบว่าเกือบทุกหมู่บ้าน ประสบปัญหาขาดแคลนน้ำในฤดูแล้ง เนื่องจากลำคลอง
หลัก คือ คลองมะเลาะ ไหลผ่านเฉพาะบางหมู่บ้านเท่านั้นจากการที่เกิดปัญหาขาดแคลนน้ำใน
หลายพื้นที่ ทำให้ส่งผลกระทบต่อเกษตรกร ทำให้ผลผลิตทางการเกษตรไม่ได้ตามเป้าหมาย
พืชผลต่างๆ ได้รับความเสียหาย

ดิน เนื่องด้วยความอุดมสมบูรณ์ของทรัพยากรป่าไม้ยังมีมาก ทำให้สภาพของ
ดินยังคงมีความอุดมสมบูรณ์อยู่ ไม่มีปัญหาเรื่องดินเสื่อมโทรม แม้ว่า จะมีการใช้ยาปราบศัตรูพืช
และปุ๋ยเคมีอยู่บ้าง แต่อยู่ในสัดส่วนที่ไม่มากนัก อีกทั้งมีการใช้ปุ๋ยชีวภาพควบคู่กันไปด้วยซึ่งเป็น
การแก้ปัญหาดินได้อีกทางหนึ่ง ปัญหาที่พบเกี่ยวกับสภาพลำคลองดินเหนียว พบในหมู่บ้านที่เป็นที่
ลาดชัน เนื่องจากมีการชะล้างในฤดูฝน บางครั้งก็มีการชะล้างสารเคมีลงในแม่น้ำลำคลองด้วย

แหล่งท่องเที่ยว

ตำบลบ้านท่าเนียนมีแหล่งท่องเที่ยวที่ยังไม่ได้รับการพัฒนาหลายแหล่งได้แก่

- น้ำตกน้ำลาดธรรมชาติ เป็นแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ ซึ่งตั้งอยู่ในบริเวณ หมู่
ที่ 4 บ้านน้ำลาด ตำบลบ้านท่าเนียน อำเภอศรีรัตนนิคม เป็นน้ำตกที่ยังคงเป็นธรรมชาติ มีความ
อุดมสมบูรณ์ไปด้วยทรัพยากรป่าไม้ และบริเวณใกล้เคียงยังมีถ้ำเสือขบเป็นถ้ำที่มีตำนานน่าสนใจ

- ถ้าวังบาดาล มีความเป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัว คือหินงอกหินย้อย ที่สวยงามรูปร่างแปลก มีอ่างน้ำศักดิ์สิทธิ์ที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ ซึ่งตั้งอยู่ที่หมู่ที่ 7 บ้านคลองขนาน

- สำนักสงฆ์ราษฎร์ศรัทธาธรรม ประกอบด้วยรูปปั้นซึ่งเป็นวัฒนธรรมผสมผสานของศาสนาพุทธทั้งนิกายมหายาน และหินยานมีทั้งพระพุทธรูปจำนวนมากขององค์ทั้งปวง พระพุทธรูปนั่งและนอน รวมทั้ง เจ้าแม่กวนอิม และพระสังคจาย

ซึ่งสถานที่ดังกล่าวยังมีความอุดมสมบูรณ์และเป็นธรรมชาติที่สวยงามมาก หากจะมีการพัฒนาให้เป็นสถานที่ท่องเที่ยวในเชิงนิเวศน์เป็นการท่องเที่ยวในเชิงอนุรักษ์ ซึ่งไม่ควรจะปลูกสร้างสิ่งก่อสร้างใด ๆ ขึ้นมา แต่สถานที่ท่องเที่ยวเหล่านี้ยังขาดสิ่งอำนวยความสะดวกหลายอย่าง เช่น เส้นทางคมนาคม ร้านค้า น้ำดื่มน้ำใช้ในการอุปโภคบริโภค ร้านขายยา เป็นต้น และยังขาดการประชาสัมพันธ์ให้เป็นที่รู้จักของนักท่องเที่ยว สิ่งที่ชาวบ้านในตำบลบ้านทำเนียบต้องการเป็นอย่างมากคือ งบประมาณที่จะนำมาพัฒนาให้เป็นสถานที่ท่องเที่ยวให้เป็นที่รู้จักกันอย่างแพร่หลายและต้องการผู้เชี่ยวชาญมาแนะนำเกี่ยวกับกฎพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวให้กับชาวบ้านทุกคน ส่วนความร่วมมือของชาวบ้านในตำบลบ้านทำเนียบชาวบ้านทุกคนอยากให้มีการพัฒนาสถานที่ท่องเที่ยว เพื่อที่จะทำให้ชาวบ้านในตำบลมีรายได้เสริมในเวลาว่างจากการทำงานประจำ รวมทั้งกลุ่มสตรีที่ได้จัดทำของที่ระลึกสามารถนำมาทำเป็นของฝากในแต่ละสถานที่ท่องเที่ยวได้เป็นอย่างดี และอาจจะทำให้นักท่องเที่ยวที่ซื้อของฝากไปรู้สึกติดอกติดใจแล้วต้องการสั่งซื้อเป็นจำนวนมาก ซึ่งจะทำให้ส่วนนี้เป็นรายได้ที่หมุนเวียนเข้ามาในพื้นที่ได้

สภาพปัญหาของตำบล

1. การบริการขั้นพื้นฐาน สภาพปัญหาที่เกิดขึ้นได้แก่

- ถนนไม่ได้มาตรฐาน ถนนส่วนใหญ่ที่สร้างขึ้นเป็นถนนลูกรัง ซึ่งใช้การได้ไม่ตลอด ประกอบกับพื้นที่ตำบลเป็นเนินเขาและฝนตกยาวนาน เมื่อน้ำฝนกัดเซาะพื้นถนนเป็นร่องน้ำ เป็นหลุมเป็นบ่อ ทำให้ถนนบางสายใช้การไม่ได้ สร้างความลำบากในการสัญจรไป-มา และการขนส่งผลผลิตการเกษตรของราษฎรออกสู่ตลาดเป็นไปด้วยความยากลำบากและล่าช้า ทำให้ต้นทุนในการขนส่งเพิ่มขึ้น ส่งผลกระทบต่อรายได้ของเกษตรกร อีกทั้งในฤดูแล้งก็ทำให้เกิดฝุ่นละอองมาก ส่งผลกระทบต่อสุขภาพอนามัยของประชาชน

- สะพาน ถนนส่วนใหญ่ไม่มีสะพานโดยจะวางท่อระบายน้ำเมื่อฝนตกหนักทำให้ถนนขาด สร้างความลำบากใจในการเดินทางสัญจรไป-มา อย่างมาก

- ขาดแคลนน้ำเพื่อใช้ในการอุปโภคบริโภค และน้ำเพื่อการเกษตร ระบบประปา มีไม่เพียงพอกับความต้องการ น้ำไม่สะอาด แหล่งน้ำตามธรรมชาติมีน้อย และต้นเงิน กักเก็บน้ำ ได้น้อย ใช้ได้ไม่ตลอดปี ภาชนะที่ใช้เก็บน้ำมีน้อย

- ขาดเอกสารสิทธิ์ในที่ดินทำกิน ราษฎรส่วนใหญ่อยู่ในเขตป่าสงวนซึ่งไม่มี เอกสารสิทธิ์และบางส่วนอยู่ในพื้นที่สาธารณะประโยชน์

- ไฟฟ้าดับบ่อยและมีไม่ครอบคลุมพื้นที่ การขยายเขตจำหน่ายไฟฟ้ายังไม่ ครอบคลุมทุกพื้นที่ และไฟฟ้าสาธารณะริมถนนจุดสำคัญมีน้อย การบริการล่าช้ามากเมื่อเกิด ไฟฟ้าดับโดยเฉพาะในช่วงฤดูฝนไฟฟ้าดับบ่อยมาก

- โทรศัพทมีน้อย ราษฎรส่วนใหญ่ไม่มีโทรศัพท์ใช้ บางหมู่บ้านไม่มีโทรศัพท์ สาธารณะและโทรศัพท์สาธารณะที่ติดตั้งใช้การไม่ได้ บางแห่งมีเฉพาะตู้โทรศัพท์

- ไม่มีทางระบายน้ำ ท่อระบายน้ำไม่ได้มาตรฐาน บางแห่งมีขนาดเล็กเกินไป ทำ ให้อุดตันระบายน้ำไม่ทัน เมื่อฝนตกหนักทำให้เกิดน้ำท่วมขังและถนนขาด สร้างความเสียหาย แก่พืชผลทางการเกษตรและทรัพย์สินของประชาชน และยากลำบากในการสัญจร

2. สภาพปัญหาด้านเศรษฐกิจ

- ราคาผลผลิตทางการเกษตรตกต่ำ เนื่องมาจากหลายสาเหตุเช่น การที่ เกษตรกรขาดการวางแผนการผลิตที่ดี โดยส่วนใหญ่จะตัดสินใจขายการผลิตหรือลดการผลิตโดย อาศัยระดับราคาสินค้าเกษตรของตลาดและที่ตนเองเพาะปลูกในการตัดสินใจ ซึ่งมักจะทำให้ ประสบปัญหาเมื่อเกิดความผันผวนของระดับราคาในท้องตลาด นั่นคือถ้าหากราคาผลผลิตมีราคา สูงเกษตรกรก็เพาะปลูกกันมาก ทำให้ผลผลิตมีจำนวนมากจนเกินความต้องการของตลาด ส่งผล ให้ราคาผลผลิตตกต่ำ นอกจากนี้ยังพบว่ากรณีที่ผลผลิตต่อไร่ต่ำ คุณภาพผลผลิตไม่ได้มาตรฐาน อันเนื่องมาจากการขาดแคลนพันธุ์ที่ดี และขาดการบำรุงรักษาอย่างต่อเนื่องและจริงจัง ส่วนใหญ่ จะปล่อยให้เติบโตตามธรรมชาติ เนื่องจากเกษตรกรขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับวิทยาการก่อน และหลังการเก็บเกี่ยว รวมทั้งปัจจัยที่ใช้ในการผลิต เช่นปุ๋ย ยาปราบศัตรูพืช มีราคาสูง ทำให้ เกษตรกรขาดแคลนเงินทุนในการดำเนินการตามหลักวิชาการ การที่ราคาปุ๋ยและยาปราบศัตรูพืช มีราคาสูงเป็นสาเหตุสำคัญที่ทำให้ต้นทุนการผลิตของเกษตรกรอยู่ในระดับสูง และเกษตรกรขาด อำนาจต่อรองในการขายผลผลิต เนื่องจากส่วนใหญ่เป็นเกษตรกรรายย่อย ปริมาณผลผลิตมีน้อย และภาระหนี้สินทำให้เกษตรกรต้องขายผลผลิตให้นายทุน ซึ่งส่วนใหญ่เป็นพ่อค้าในท้องถิ่นทำให้ ขายผลผลิตในราคาต่ำ อีกทั้งการที่เกษตรกรขาดความรู้ในการจัดชั้นคุณภาพสินค้าและขาดความ สนใจในเรื่องการจัดชั้นคุณภาพ นิยมขายผลผลิตในลักษณะคละทำให้ขายได้ในราคาต่ำ อีก

สาเหตุหนึ่งคือ เกษตรกรไม่ค่อยทราบเกี่ยวกับสถานการณ์และภาวะ การเคลื่อนไหวของราคาพืชผลที่ตนผลิต ทำให้เกิดการถูกเอารัดเอาเปรียบจากผู้รับซื้อ และการขนส่งผลผลิตออกสู่ตลาดไม่ค่อยสะดวก เนื่องจากถนนไม่ได้มาตรฐานและไม่มียานพาหนะ จึงทำให้ต้นทุนในการขนส่งสูง และจำหน่ายผลผลิตให้พ่อค้าคนกลางในราคาที่พ่อค้าคนกลางกำหนด ซึ่งส่วนใหญ่จะอยู่ในราคาต่ำ

- ปัญหานี้สินของเกษตรกร ซึ่งส่วนใหญ่เกษตรกรยังมีฐานะยากจนจึงจำเป็นต้องกู้เงินจากแหล่งต่าง ๆ เพื่อมาลงทุน เช่น ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์ และยังมีเกษตรกรที่ไม่มีหลักทรัพย์ในการประกัน ต้องกู้ยืมจากนายทุน ซึ่งต้องจ่ายดอกเบี้ยในอัตราที่สูง

- ประชาชนมีรายได้ไม่เพียงพอต่อการครองชีพ ทั้งนี้เนื่องจากประชาชนส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นอาชีพหลัก ไม่มีอาชีพอื่นมาเสริมรายได้ เมื่อผลผลิตด้านการเกษตรตกต่ำก็ ส่งผลกระทบต่อรายได้ของเกษตรกรโดยตรง รวมทั้งการทำการเกษตรของราษฎรส่วนใหญ่เป็นการเกษตรแบบธรรมชาติ ไม่มีระบบชลประทาน ทำให้ผลผลิตที่ได้ไม่สามารถที่จะคาดการณ์ได้ ส่งผลให้รายได้ของราษฎรไม่เพียงพอกับรายจ่าย

3. สภาพปัญหาด้านสังคม

3.1 ด้านการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

3.1.1 เด็กที่จบการศึกษาภาคบังคับไม่ได้เข้าเรียนต่อและไม่ได้รับการฝึกอาชีพ ซึ่งทำให้ว่างงานและก่อปัญหาให้กับสังคมในด้านต่าง ๆ เช่น ยาเสพติด ลักเล็กขโมยน้อย

3.1.2 ขาดแคลนอุปกรณ์การเรียนการสอน เครื่องเล่นเด็ก และอาคารเรียน ทั้งในระบบโรงเรียน และศูนย์การศึกษานอกระบบโรงเรียน

3.1.3 ขาดแคลนบุคลากรในการสอนและฝึกอาชีพให้กับเยาวชนที่ไม่ได้ศึกษาต่อ

3.1.4 ขาดแคลนอาคารสถานที่สำหรับประชุม หรือทำกิจกรรมต่าง ๆ ของชุมชน

3.2 ด้านการสุขภาพอนามัยชุมชนและการบริการสาธารณสุข

3.2.1 ประชาชนไม่มีสัมที่สะอาดและถูกสุขลักษณะใช้ 100 เปอร์เซ็นต์ ซึ่งเป็นบ่อเกิดโรคเกี่ยวกับระบบทางเดินอาหาร

3.2.2 ประชาชนยังขาดแคลนน้ำสะอาดสำหรับอุปโภคและบริโภค

3.2.3 อัตราการเจ็บป่วยของประชาชนยังสูง โดยเฉพาะโรคที่เกิดจากพาหะนำโรคที่เป็นแมลงต่าง ๆ เช่น ยุง แมลงวัน

3.2.4 ขาดแคลนสถานที่สำหรับบริการด้านสาธารณสุข และบุคลากรมีน้อยมากเมื่อเปรียบเทียบกับจำนวนราษฎร

3.3 ด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

3.3.1 ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนมีน้อยลง อันเป็นผลมาจากสภาวะเศรษฐกิจของประเทศตกต่ำ ประชากรมีอัตราการว่างงานมากขึ้น จึงทำให้เกิดปัญหาอาชญากรรมต่าง ๆ เพิ่มขึ้นนั่นเอง ในขณะที่บุคลากรที่มีหน้าที่ในการป้องกันความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินมีไม่เพียงพอต่อความต้องการของชุมชน

3.3.2 ปัญหาการขาดแคลนบุคลากร วัสดุอุปกรณ์และเครื่องมือเครื่องใช้สำหรับเตือนภัย รวมทั้งการให้ความช่วยเหลือและบรรเทาสาธารณภัยของชุมชน

3.3.3 ปัญหายาเสพติด ซึ่งเป็นปัญหาสังคมที่มีความสำคัญมากปัญหาหนึ่ง ที่ได้ทวีความรุนแรงเพิ่มมากขึ้น ซึ่งปัจจุบันได้มีการแพร่ระบาดเข้าสู่กลุ่มเยาวชนและประชาชนทั่วไป

3.3.4 ปัญหาภัยธรรมชาติ โดยเฉพาะภัยแล้งที่เกิดขึ้นในแต่ละปี มักจะสร้างความเสียหายให้กับเรือกสวนไร่นาจำนวนมาก

3.4. สภาพปัญหาด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

3.4.1 การบุกรุกแผ้วถางทำลายป่าไม้ เพื่อนำไม้มาใช้ประโยชน์และนำพื้นที่มาใช้ในการเกษตร ทำให้เกิดปัญหากับระบบนิเวศน์และธรรมชาติขาดความสมดุล

3.4.2 ปัญหาจากการประกอบการโรงไม้หิน พบว่าในหมู่ที่ 7 คลองขนาน มีการประกอบการ เกี่ยวกับอุตสาหกรรมโรงไม้หิน 3 แห่ง และครอบคลุมพื้นที่เป็นบริเวณกว้าง อีกทั้งยังตั้งอยู่ใกล้กับชุมชน ทำให้ส่งผลกระทบต่อบ้านเรือน และประชาชนบริเวณดังกล่าว เช่น เกิดเสียงรบกวนจากการระเบิดหิน แรงสั่นสะเทือนจากการระเบิด ทำให้เกิดรอยร้าวในสิ่งก่อสร้างต่างๆ และฝุ่นจากการระเบิด ส่งผลต่อสุขภาพของผู้ที่อยู่บริเวณใกล้เคียง

3.4.3 ปัญหาหลุมขยะ พบเฉพาะในพื้นที่ของหมู่ที่ 1 บ้านศิรังค์ เนื่องจากหลุมขยะที่ องค์การบริหารส่วนตำบลสร้างขึ้นไม่ได้มาตรฐาน และไม่มีการจัดการในการกำจัดขยะที่ดี ไม่มีรถเก็บขยะ ชาวบ้านจึงต้องนำขยะไปทิ้งเอง ทำให้เกิดปัญหาตามมา ไม่ว่าจะเป็นเรื่องกลิ่นที่รบกวนชาวบ้านบริเวณใกล้เคียง และยังเป็นแหล่งเพาะเชื้อโรคอีกด้วย

3.5. สภาพปัญหาด้านการเมืองการบริหาร

3.5.1 องค์การบริหารส่วนตำบลมีรายได้น้อย ทำให้การพัฒนา มีจำนวนน้อยตามไปด้วยดังนั้นจึงไม่สามารถแก้ไขปัญหาหรือดำเนินการเพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชนได้ทั้งหมด

3.5.2 การมีส่วนร่วมของประชาชนในกิจกรรมต่าง ๆ มีน้อยเนื่องจากประชาชนมีฐานะยากจนและไม่เห็นความสำคัญของการรวมกลุ่มในกิจกรรมโดยเฉพาะกิจกรรมด้านการเมือง

3.5.3 บุคลากรด้านท้องถิ่นขาดความรู้ความสามารถในระบบการบริหาร เนื่องจากไม่ได้กำหนดคุณวุฒิการศึกษาของผู้ที่เข้ามาดำรงตำแหน่ง ทำให้ไม่รับบทบาทหน้าที่ของตนเอง

ความเป็นมาของกลุ่มธุรกิจ

ตำบลบ้านบ้านทำเนียบเป็นตำบลหนึ่งในชุมชนที่ประชากรส่วนใหญ่ประกอบอาชีพการเกษตร โดยเฉพาะการทำสวนยางพารา และสวนผลไม้ ซึ่งมีผลผลิตออกเป็นฤดูกาล ดังนั้นเมื่อว่างจากอาชีพหลัก ชาวบ้านจึงมีการรวมกลุ่มขึ้นเพื่อหารายได้เสริม ให้กับครอบครัว ประกอบกับ โครงการ "หนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์" ของรัฐบาล ซึ่งถือเป็นแนวคิดที่สามารถสร้างความเจริญเติบโตให้แก่ชุมชนในท้องถิ่นได้ เป็นการสร้างอาชีพนำไปสู่การมีรายได้ที่มั่นคงและต่อเนื่อง จากความรู้ความสามารถ และความถนัดของชุมชน ประชาชนในตำบลบ้านทำเนียบ อำเภอศีร์ษะ นิคม จึงได้มีการรวมกลุ่มต่าง ๆ ขึ้น เพื่อทำธุรกิจ ดังนี้

กลุ่มแสงอรุณ

กลุ่มสมุนไพรเพื่อสุขภาพและแพทย์แผนไทย

กลุ่มสหกรณ์ควนทังพัฒนาจำกัด

กลุ่มเครื่องแกง 2002

กลุ่มเครื่องแกง

กลุ่มปุยเจ้าของสวนสงเคราะห์ทำเนียบพัฒนา

กลุ่มเกษตรกรทุ่งคาพัฒนา

กลุ่มผลิตดอกไม้จัน

กลุ่มผสมปุ๋ยคลองขนานกลุ่มโรงกลั่นสุรบ้านทำเนียบ

กลุ่มสตรีบ้านน้ำราด

การบริหารจัดการและรายละเอียดต่าง ๆ ของกลุ่มธุรกิจ

1. กลุ่มแสงอรุณ

รูปภาพที่ 3.2 แสดงลักษณะกิจการของกลุ่มแสงอรุณ

กลุ่มแสงอรุณ ตั้งอยู่หมู่ที่ 6 ตำบลบ้านท่าเียน อำเภอศรีรัตนนิคม จังหวัดสุราษฎร์ธานี เนื่องจากความต้องการใช้น้ำมันของคนในชุมชนมีค่อนข้างสูง เพราะต้องใช้รถยนต์เพื่อการขนส่งผลิตผลทางการเกษตร พืชผลไม้ และยางพารา อีกทั้ง ระยะทางระหว่างบ้านของประชาชนกับแหล่งชุมชนนั้นห่างกันมาก ปริมาณการใช้รถของคนในชุมชนจึงมีค่อนข้างสูง แต่น้ำมันที่มีขายนั้นจะต้องเดินทางออกไปซื้อบริเวณชุมชนซึ่งห่างจากหมู่บ้านประมาณ 8 กิโลเมตร ดังนั้นจึงได้คิดตั้งกลุ่มขึ้น เพื่อช่วยให้ประชากรในหมู่บ้านสะดวกในการซื้อน้ำมันและได้ใช้น้ำมันในราคาถูกลง กลุ่มแสงอรุณเริ่มก่อตั้งขึ้น โดยได้รับเงินสนับสนุนจากหน่วยงานภาครัฐ มีสมาชิก ประมาณ 133 คน และมีการปันผลเงินกำไรตามจำนวนยอดซื้อสินค้าของสมาชิกในกลุ่ม

ปัญหาอุปสรรคที่เกิดขึ้นกับกลุ่ม ส่วนใหญ่มาจากราคาน้ำมันที่ซื้อมาขายจะมีราคาแพงขึ้น การที่จะได้มาซึ่งกำไรของกลุ่มก็น้อยลงเพราะกลุ่มจะต้องขายในราคาที่ถูกลงกว่าปีอื่น ๆ

2. กลุ่มสมุนไพรมะพร้าวเพื่อสุขภาพและแพทย์แผนไทย

กลุ่มสมุนไพรมะพร้าวเพื่อสุขภาพและแพทย์แผนไทย ตั้งอยู่หมู่ที่ 1 ตำบลบ้านท่าเียน อำเภอศรีรัตนนิคม จังหวัดสุราษฎร์ธานี ก่อตั้งขึ้น โดยกลุ่มของ อสม. ซึ่งมีสมาชิกประมาณ 20 คน ซึ่งวัตถุประสงค์หลักในการจัดตั้งกลุ่ม ก็เพื่อเพิ่มรายได้ให้แก่สมาชิก เพื่อบริการด้านสุขภาพของชุมชนด้วยสมุนไพรมะพร้าว และ นวดแผนไทย นอกจากนี้ยังเป็นการแปร

รูปสมุนไพรมูลค่าให้กับสินค้าด้านการเกษตรอีกด้วย แหล่งที่มาของเงินทุนของกลุ่มได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานภาครัฐ และการร่วมหุ้นของสมาชิกในกลุ่ม ดังนั้นกำไรที่ได้จากการทำธุรกิจจึงมีการปันผลตามจำนวนหุ้นที่สมาชิกถือ ปัญหาและอุปสรรคของกลุ่ม เกิดจากการที่ประชาชนในชุมชนยังไม่ค่อยเห็นความสำคัญของสมุนไพร ไม่เชื่อถือในคุณภาพ จึงไม่สนใจเข้าใช้บริการ ทำให้ยอดขายยังน้อยอยู่

3. กลุ่มสหกรณ์ควนทั้งพัฒนาจำกัด

กลุ่มสหกรณ์ควนทั้งพัฒนาจำกัด ตั้งอยู่หมู่ที่ 5 ตำบลบ้านทำเนียบ อำเภอคีรีรัฐนิคม จังหวัดสุราษฎร์ธานี กลุ่มประกอบกิจการโรงรมยางพารา การจัดตั้งกลุ่มมีมานานกว่า 10 ปีแล้ว แต่โรงรมยางพาราเริ่มดำเนินการประมาณ 3 ปี แหล่งเงินทุนของกลุ่มมาจากการร่วมหุ้นของสมาชิก การสนับสนุนจากหน่วยงานภาครัฐ และ กู้จากธนาคาร โดยในครั้งแรกมีสมาชิกร่วมลงทุนก่อตั้งประมาณ 10 คน และปัจจุบันมีสมาชิกภายในกลุ่มประมาณ 98 คน การก่อตั้งกลุ่มมีวัตถุประสงค์เพื่อเพิ่มมูลค่าให้กับสินค้าของคนในชุมชน ซึ่งกำไรที่ได้จะปันผลให้กับสมาชิกตามจำนวนหุ้นที่สมาชิกถือ

4. กลุ่มเครื่องแกง 2002

รูปภาพที่ 3.3 แสดงลักษณะกิจการของกลุ่มเครื่องแกง

กลุ่มเครื่องแกง 2002 ตั้งอยู่หมู่ที่ 5 ตำบลบ้านทำเนียบ อำเภอคีรีรัฐนิคม จังหวัดสุราษฎร์ธานี ได้มีการรวมกลุ่มขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์หลักคือ ต้องการหารายได้เพิ่มจากอาชีพหลักนอกจากนี้ยังเป็นกลุ่มที่ทำงานเพื่อส่วนรวมช่วยเหลือคนในชุมชนด้วย นั่นคือเมื่อมีงานเทศกาล ต่าง ๆ ทางกลุ่มก็จะช่วยเหลือในเรื่องของการทำอาหาร นอกจากนี้การ

รวมกลุ่มยังทำให้สมาชิกได้พบปะพูดคุยกัน ช่วยกันคิดแก้ปัญหาต่าง ๆ ทั้งส่วนตัวและส่วนรวมอีกด้วย

กลุ่มเครื่องแกง 2002 ปัจจุบันมีสมาชิกอยู่ประมาณ 36 คนโดยเงินทุนส่วนใหญ่ได้มาจากการรวมหุ้นของสมาชิกและได้รับการช่วยเหลือจากสหกรณ์จังหวัดด้วยบางส่วน ถ้าไรที่ได้จากการทำธุรกิจก็จะปันผลให้กับสมาชิกในกลุ่มตามจำนวนหุ้นที่ถือ

5. กลุ่มเครื่องแกง

รูปภาพที่ 3.4 แสดงผลิตภัณฑ์ของกลุ่มเครื่องแกง

กลุ่มสตรีสหกรณ์บ้านควนทัง ตั้งอยู่หมู่ที่ 5 ตำบลบ้านท่าเียน อำเภอคีรีรัฐนิคม จังหวัดสุราษฎร์ธานี ได้ก่อตั้งขึ้นจากกองทุนสงเคราะห์การทำสวนยางบ้านควนทังโดยกองทุนสงเคราะห์การทำสวนยาง ได้มีการอนุมัติงบประมาณเพื่อซื้อเครื่องจักรมาใช้ในการบดเครื่องแกง เพื่อเป็นทุนในการประกอบอาชีพเสริม ซึ่งจะมีสมาชิก จำนวน 47 คน ถือหุ้นละ 10 บาท จำนวน 50 หุ้น รวมเป็นจำนวนเงินคนละ 500 บาท เพื่อนำมาเป็นทุนในการประกอบอาชีพเสริม โดยได้มีการจัดตั้งขึ้นในเดือนกุมภาพันธ์ 2545

ปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้น คือผลิตภัณฑ์ที่ผลิตได้ ยังไม่มีความหลากหลายคือมีแค่ 2 ประเภท ได้แก่ เครื่องแกงตัว และเครื่องแกงส้ม วัตถุดิบที่ใช้ในการผลิตบางอย่างจะต้องสั่งซื้อมาจากที่อื่น เพราะไม่สามารถปลูกเองได้ ตลาดที่รองรับผลิตภัณฑ์ ก็ยังเป็นเฉพาะในพื้นที่ของชุมชนเท่านั้น

6. กลุ่มปุ๋ยเจ้าของสวนสงเคราะห์ทำเนียบพัฒนา

กลุ่มปุ๋ยเจ้าของสวนสงเคราะห์ทำเนียบพัฒนาตั้งอยู่ในหมู่ที่ 6 ตำบลบ้านทำเนียบ อำเภอคีรีรัฐนิคม จังหวัดสุราษฎร์ธานี มีผู้ก่อตั้งในครั้งแรกประมาณ 6 คน ปัจจุบันมีสมาชิกประมาณ 92 คน เงินทุนส่วนใหญ่ที่ใช้ในการดำเนินธุรกิจได้มาจากการร่วมหุ้นของสมาชิก และได้รับการช่วยเหลือสนับสนุนจากกองทุนสงเคราะห์การทำสวนยาง ซึ่งวัตถุประสงค์หลักของการจัดตั้งกลุ่มก็เพื่อให้สมาชิกในกลุ่ม และคนในชุมชนได้ใช้ปุ๋ยที่มีคุณภาพอีกทั้งราคาที่ถูกกว่าราคาในท้องตลาด เพราะทางธุรกิจของกลุ่มจะใช้ระบบพึ่งพาอาศัยกันคือ หากไม่มีเงินสดก็สามารถเอาปุ๋ยไปใช้ก่อนได้นโยบายการปันผลของกลุ่มจะให้ตามจำนวนหุ้นที่สมาชิกถือ

7. กลุ่มเกษตรกรทุ่งคาพัฒนา

กลุ่มเกษตรกรทุ่งคาพัฒนาตั้งอยู่ในหมู่ที่ 6 ตำบลบ้านทำเนียบ อำเภอคีรีรัฐนิคม จังหวัดสุราษฎร์ธานี ประกอบกิจการโรงรมยางพารา ก่อตั้งขึ้นในรูปแบบของสหกรณ์ จำนวนผู้ร่วมลงทุนและสมาชิกของกลุ่มปัจจุบันมีประมาณ 106 คน แหล่งเงินทุนหลักของกลุ่มมาจากการร่วมหุ้นของสมาชิก วัตถุประสงค์ในการจัดตั้งกลุ่มก็เพื่อเพิ่มมูลค่าให้กับสินค้าการเกษตร และช่วยเหลือเกษตรกรในพื้นที่ เพราะเป็นการซื้อขายโดยตรงไม่ผ่านพ่อค้าคนกลาง สำหรับนโยบายการปันผลของกลุ่มจะปันผลตามจำนวนหุ้นที่สมาชิกถือ

8. กลุ่มดอกไม้จัน

กลุ่มดอกไม้จัน ตั้งอยู่ในหมู่ที่ 7 ตำบลบ้านทำเนียบ อำเภอคีรีรัฐนิคม จังหวัดสุราษฎร์ธานี ก่อตั้งโดย คุณ กิมห้อง สายสวัสดิ์ ซึ่งทำสวนทุเรียนเป็นอาชีพหลัก และพอมีเวลาว่างจากการทำสวน ก็คิดอยากจะมีอาชีพเสริม และจากที่ตัวเองพอมีความรู้ด้านการทำดอกไม้จันอยู่บ้าง อีกทั้งการแข่งขันทางธุรกิจการทำดอกไม้จันมีน้อย จึงทำดอกไม้จันส่งขายตามร้านค้าในเมืองใหญ่ ๆ ต่อมาความต้องการของตลาดมีมาก จึงมีการรวมกลุ่มกันขึ้นประมาณ 6 คน โดยมีวัตถุประสงค์หลักคือช่วยเหลือเพื่อนบ้านให้มีรายได้เสริม จากอาชีพหลัก และ คุณ กิมห้อง สายสวัสดิ์ จะทำการสอนการทำดอกไม้จันให้ก่อน และจากนั้นจึงช่วยกันทำขาย โดยเงินกำไรที่ได้ก็จะแบ่งตามปริมาณที่สมาชิกทำได้

สำหรับปัญหาและอุปสรรคของกลุ่มในปัจจุบันคือ วัตถุประสงค์ที่ใช้ทำดอกไม้จันต้องสั่งมาจากที่อื่น ทำให้เกิดปัญหาในการขนส่ง และร้านค้าที่รับซื้อดอกไม้จันปัจจุบันมีน้อย อีกทั้งสมาชิกในกลุ่มมีน้อย และอยู่ไม่นาน เพราะไม่ค่อยเห็นผลกำไรจากการขายดอกไม้จัน

9. กลุ่มปุยผสมคลองขนาน

กลุ่มปุยผสมคลองขนาน ตั้งอยู่หมู่ที่ 1 ตำบลบ้านท่าเนียน อำเภอศรีรัตนนิคม จังหวัดสุราษฎร์ธานี การจัดตั้งกลุ่มผสมปุยมีวัตถุประสงค์หลัก 2 ประการคือ เพื่อให้สมาชิกในกลุ่มสามารถซื้อหาปุยได้โดยตรงจากในชุมชนโดยไม่ต้องผ่านพ่อค้าคนกลาง ทำให้ได้ปุยที่มีคุณภาพและราคาถูก อีกทั้งการก่อตั้งกลุ่ม ช่วยให้สมาชิกในกลุ่มมีความรู้เกี่ยวกับกระบวนการผลิตปุย เกิดการเรียนรู้ร่วมกันในการทำงานเพื่อสังคมซึ่งเป็นหนทางหนึ่งที่นำไปสู่การพัฒนาชุมชนให้กลายเป็นชุมชนพึ่งตนเอง นอกจากนี้ผลกำไรจากการขายปุยก็ตกอยู่ที่สมาชิกของกลุ่ม

กลุ่มปุยผสมคลองขนาน มีสมาชิกร่วมก่อตั้งครั้งแรก ประมาณ 32 คน โดยเงินทุนหลักของกลุ่มก็มาจากการรวมหุ้นของสมาชิกภายในกลุ่ม เมื่อขายปุยได้กำไรแล้ว ก็จะมีการปันผลตามจำนวนหุ้นที่สมาชิกแต่ละคนถือ

10. กลุ่มโรงกลั่นสุร่าบ้านท่าเนียน

กลุ่มโรงกลั่นสุร่าบ้านท่าเนียน ตั้งอยู่หมู่ที่ 7 ตำบลบ้านท่าเนียน อำเภอศรีรัตนนิคมจังหวัด สุราษฎร์ธานี การก่อตั้งกลุ่มเริ่มจากเห็นว่าคนในชุมชนนิยมบริโภคเครื่องดื่มที่ผสมแอลกอฮอล์ จำพวก เหล้า – เบียร์ ซึ่งสินค้าเหล่านี้มีราคาแพง และหากในชุมชนสามารถผลิตขึ้นเองได้ก็จะทำให้ชาวบ้านได้บริโภคสินค้าในราคาถูกลง อีกทั้งเป็นการสร้างอาชีพและรายได้ให้กับคนในชุมชนอีกด้วย และสินค้าที่ผลิตได้ก็สามารถขายตรงให้กับผู้บริโภค ณ สถานที่ผลิตได้เลยไม่ต้องเสียเวลาในการขนส่ง ดังนั้นจึงได้ร่วมกลุ่มขึ้นเพื่อประกอบธุรกิจดังกล่าว โดยในครั้งแรกมีผู้ร่วมลงทุนก่อตั้งประมาณ 15 คน โดยเงินทุนที่ใช้ในการดำเนินการส่วนใหญ่ก็ได้มาจากการร่วมลงทุนของสมาชิกทั้งหมด

11. กลุ่มพัฒนาสตรีหมู่ที่ 4 บ้านน้ำราด

กลุ่มพัฒนาสตรีหมู่ 4 ตั้งอยู่ ณ เลขที่ 141/1 หมู่ 4 ตำบลบ้านท่าเนียน อำเภอศรีรัตนนิคมจังหวัดสุราษฎร์ธานี เริ่มต้นจาก ความต้องการที่จะให้คนในชุมชนมีรายได้ จึงร่วมกันคิดค้นสูตรน้ำพริก จนได้รสชาติขึ้นมา 2 รสชาติ ด้วยกันคือ รสหมู และรสกุ้ง ซึ่งรสชาติที่ได้จะแตกต่างจากน้ำพริกจากที่อื่น ๆ เพราะรสชาติน้ำพริกของกลุ่มพัฒนาสตรีหมู่ที่ 4 บ้านท่าเนียนนั้น จะมีเอกลักษณ์ประจำตัวผลิตภัณฑ์ คือมีรสชาติที่เผ็ด ต่อจากนั้นจึงได้นำเสนอผลิตภัณฑ์น้ำพริกเผาไปที่จังหวัด จนได้รับคัดเลือกให้เป็น หนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ ของตำบลบ้านท่าเนียน

นอกจากผลิตภัณฑ์น้ำพริกเผาแล้ว กลุ่มพัฒนาสตรีบ้านน้ำราด ก็ยังมีการคิดค้นเกี่ยวกับการทำตัวกรอบ กล้วยอบเนย และตัวเค็มควบคู่ไปด้วย วันที่มีการก่อตั้งกลุ่มคือวันที่ 9 กรกฎาคม 2543 และดำเนินการมาจนถึงปัจจุบัน โดยในปัจจุบันมีสมาชิกทั้งหมด 40 คน ได้ร่วมกันผลิตน้ำพริก หลากรส และแปรรูปวัตถุดิบทางการเกษตรเพื่อเพิ่มมูลค่า

ปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้น ก็จะเป็นในเรื่องของการออกแบบผลิตภัณฑ์ ซึ่งยังไม่ค่อยมีความหลากหลาย งบประมาณสนับสนุนก็ยังไม่เพียงพอต่อการพัฒนาผลิตภัณฑ์ ด้านตลาดก็ยังไม่กว้าง เพราะจำหน่ายในพื้นที่เสียเป็นส่วนใหญ่ ทำให้สินค้าที่ผลิตออกมาเกิดปัญหาสินค้าล้นตลาด

นอกจากการรวมกลุ่ม ต่างๆ แล้ว ในชุมชน ยังมีโครงการก่อสร้างร้านค้าชุมชน ตำบลบ้านท่าเนียบ โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อสนับสนุนโครงการหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ ซึ่งโครงการก่อสร้างร้านค้าชุมชนเป็นความต้องการของชุมชน ที่ต้องการให้มีสถานที่จำหน่ายสินค้า และจำหน่ายสินค้า และแลกเปลี่ยนสินค้าภายในชุมชนและชุมชนใกล้เคียง อีกทั้งยังเป็นการสร้างรายได้ให้แก่ประชาชนในชุมชนอีกทางหนึ่ง

3.2 ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับตำบลบ้านยาง

ประวัติความเป็นมา

เนื่องจากในพื้นที่มีต้นยางจำนวนมากจึงตั้งชื่อเป็นตำบลบ้านยาง ในระยะเริ่มแรกที่ได้มีการตั้งตำบลบ้านยางขึ้นประกอบด้วย 7 หมู่บ้าน ต่อมาได้มีการแยกหมู่บ้านเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ เป็น 11 หมู่บ้านในปัจจุบัน

สภาพทั่วไปของตำบล

อยู่ห่างจากตัวอำเภอศีร์ษะนิคม ประมาณ 7 กิโลเมตร มีเนื้อที่ 57.26 ตารางกิโลเมตร ประมาณ 35,787 ไร่ มีถนนลาดยาง 2 สาย มีแม่น้ำคลองยันและแม่น้ำพุมดวงไหลผ่าน มีอาณาเขตดังนี้

ทิศเหนือ	จด	ตำบลน้ำหัก อำเภอศีร์ษะนิคม จังหวัดสุราษฎร์ธานี
ทิศใต้	จด	ตำบลท่าขนอน อำเภอศีร์ษะนิคม จังหวัดสุราษฎร์ธานี
ทิศตะวันออก	จด	ตำบลท่ากระดาน อำเภอศีร์ษะนิคม จังหวัดสุราษฎร์ธานี
ทิศตะวันตก	จด	ตำบลท่าขนอน อำเภอศีร์ษะนิคม จังหวัดสุราษฎร์ธานี

เขตการปกครอง

ในตำบลบ้านยางแบ่งเขตการปกครองออกเป็น 11 หมู่บ้าน บริหารงานโดยองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านยางโดย อบต. จะเป็นผู้บริหารงานเสนอโครงการ และจัดสรรงบประมาณต่างๆ ทั้ง 11 หมู่บ้าน ได้แก่

หมู่ที่ 1 บ้านยาง	หมู่ที่ 7 บ้านท่ากระดาน
หมู่ที่ 2 บ้านปากหาร	หมู่ที่ 8 บ้านเขี้ยวหมวง
หมู่ที่ 3 บ้านย่านยาว	หมู่ที่ 9 บ้านเขาวงศ์
หมู่ที่ 4 บ้านนาชะอม	หมู่ที่ 10 บ้านหน้าเขา
หมู่ที่ 5 บ้านนางแก้ว	หมู่ที่ 11 บ้านเขี้ยวไพร
หมู่ที่ 6 บ้านปากคู	

ภูมิประเทศ

สภาพพื้นที่และลักษณะภูมิประเทศของตำบลบ้านยาง ส่วนใหญ่เป็นที่ราบสูง และที่ราบต่ำ พื้นที่บางส่วนเหมาะสำหรับการเกษตร เช่น ทำสวนยางพารา ทำสวนผลไม้ สวน ผัก ปลูกปาล์มและทำนา ตำบลบ้านยางมีแม่น้ำสายหลักที่ไหลผ่านสองสายด้วยกัน คือ แม่น้ำ คลองยันและแม่น้ำพุมดวง มีภูเขาขนาดเล็กบ้างบางพื้นที่

การบริการขั้นพื้นฐาน

1) การคมนาคมขนส่ง

ในอดีตใช้ทางเรือเป็นหลักในการเดินทางสัญจรระหว่างเมือง และขนส่งสินค้าทางการเกษตร ในพื้นที่นี้เคยมีตลาดน้ำและใช้แพเป็นพาหนะ ต่อมาได้มีการขนส่งสินค้าโดยการใช้รถเข็นขนของมาขึ้นรถไฟที่สถานีบ้านยางเพื่อนำผลผลิตที่ได้ไปขายในตัวเมือง ปัจจุบันการสัญจรทางน้ำได้ยกเลิกไปเพราะลำคลองตื้นเขิน และประชาชนนิยมเดินทางโดยใช้พาหนะทางบก โดยมีเส้นทางคมนาคมการเดินทางเข้าสู่ตำบล ได้ 2 ทาง คือ

1. ทางรถไฟสายคีรีรัฐนิคม-สุราษฎร์ธานี
2. ถนนลาดยางสายพุนพิน-คีรีรัฐนิคม, สายคีรีรัฐนิคม-กิ่งอำเภอวิภาวดี

รูปภาพที่ 3.5 เส้นทางคมนาคมภายในพื้นที่

2) ระบบสาธารณูปโภค

ตำบลบ้านยาง มีหมู่บ้านทั้งสิ้น 11 หมู่บ้าน มีไฟฟ้าใช้ประมาณร้อยละ 99 มีประปา 10 หมู่บ้าน และทางด้านโทรคมนาคมมีที่ทำการไปรษณีย์โทรเลข 1 แห่ง ตู้ไปรษณีย์ 1 แห่ง และโทรศัพท์สาธารณะภายในตำบล 4 แห่ง

สภาพทางเศรษฐกิจ

ประชากรในเขตพื้นที่ ตำบลบ้านยางส่วนใหญ่ประกอบอาชีพทางเกษตรกรรมเป็นหลัก เช่น ทำสวนยางพารา ทำสวนผลไม้ ทำสวนปาล์ม มีส่วนน้อยที่ประกอบอาชีพค้าขาย ปลูกผัก และเลี้ยงสัตว์ และมีบางส่วนประกอบอาชีพทำนา ซึ่งมีเนื้อที่ประมาณ 7% ของพื้นที่ ตำบลบ้านยาง ประชากรส่วนใหญ่จึงมีรายได้น้อย เพราะ ผลผลิตทางการเกษตรราคาตกต่ำ

สภาพทางสังคม

ตำบลบ้านยางมี 796 ครัวเรือน ซึ่งมีจำนวนประชากร 3,765 จุดเด่นของชาวบ้านในตำบลบ้านยางคือมีรูปแบบของชุมชนชนบท ประชาชนอยู่แบบที่นึ่งประกอบอาชีพทางการเกษตรเป็นส่วนใหญ่ มีบางส่วนประกอบอาชีพทางธุรกิจ ประชากรในพื้นที่มีระดับการศึกษาค่อนข้างต่ำ มีส่วนน้อยที่ได้รับการศึกษาในระดับสูง และส่วนใหญ่ผู้ที่มีการศึกษาสูงมักไม่ได้ประกอบอาชีพในพื้นที่บ้านเกิด

สิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติ

ในเขตพื้นที่ตำบลบ้านยางทรัพยากรธรรมชาติที่มีความสำคัญได้แก่ ป่าไม้ และแม่น้ำ ลำน้ำต่าง ๆ ซึ่งมีมากในตำบลบ้านยาง แต่สภาพของน้ำไม่ค่อยดี เนื่องจากลำน้ำต้นเขินในตำบลบ้านยางมีลำน้ำลำห้วย 5 สาย และบึงหนองอื่น ๆ อีก 10 แห่ง นอกจากแหล่งน้ำธรรมชาติแล้วยังมี แหล่งน้ำที่สร้างขึ้น ได้แก่ ฝาย 2 แห่ง บ่อน้ำตื้น 197 แห่ง บ่อโยก 11 แห่ง และประปาหมู่บ้าน 10 แห่ง แต่อย่างไรก็ตาม ชาวบ้านก็ยังคงขาดแคลนน้ำใช้สำหรับ อุปโภคบริโภคโดยเฉพาะในช่วงฤดูแล้ง

สภาพปัญหาของตำบล

1. การบริการขั้นพื้นฐาน สภาพปัญหาที่เกิดขึ้นคือ

1.1 การคมนาคมไม่สะดวก เนื่องจากสภาพถนนเป็นหลุม เป็นบ่อมีน้ำขังในช่วงฤดูฝน

1.2 ขาดแคลนน้ำ พื้นที่ในเขตตำบลไม่สามารถที่จะเจาะบ่อบาดาลได้ ภาชนะที่ใช้รองรับน้ำมีไม่เพียงพอ โดยเฉพาะในช่วงฤดูแล้งจะประสบปัญหามาก เนื่องจากकुคลองต้นเขินน้ำที่ใช้สำหรับอุปโภคบริโภคจึงไม่เพียงพอต่อความต้องการ

1.3 การโทรคมนาคม ยังมีโทรศัพท์สาธารณะเปิดบริการให้น้อยมากไม่เพียงพอต่อความต้องการของประชากรในพื้นที่

2. สภาพปัญหาด้านเศรษฐกิจ

2.1 ประชากรในพื้นที่ มีรายได้ต่ำ อันสืบเนื่องมาจาก ราคาผลผลิตทางการเกษตร ตกต่ำ อีกทั้งประชาชนไม่มีความรู้เรื่องการทำการเกษตรดีพอ ขาดการวางแผนการผลิตที่ดี และเมื่อเกิดปัญหาขึ้น ก็ไม่สามารถแก้ปัญหาได้ถูกทาง

2.2 ขาดเงินทุนในการประกอบอาชีพ เพราะประชาชนในพื้นที่ยังไม่ค่อยเห็นความสำคัญของการรวมกลุ่มเพื่อต่อรองกลไกทางด้านราคา กับผู้ที่มารับซื้อผลผลิตทางการเกษตร ทำให้ถูกเอารัดเอาเปรียบ รายได้ที่ได้จากการขายผลผลิตจึงน้อยไม่สามารถนำไปลงทุนในครั้งต่อไปได้

3. สภาพปัญหาด้านสังคม

3.1 ด้านการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ปัญหาทางส่วนใหญ่ที่เกิดขึ้นในตำบลบ้านยาง มีผลสืบเนื่องมาจากประชากรในพื้นที่ มีการศึกษาน้อย ไม่ค่อยให้ความสนใจในด้านการรับรู้ ข้อมูลข่าวสารจากภายนอก และขาดการส่งเสริมความรู้เรื่องวัฒนธรรม ทำให้เกิดปัญหาต่าง ๆ ตามมา นั่นคือ เยาวชนและประชาชนในหมู่บ้านว่างงาน จึงหันเข้าหายาเสพติด และมีวสันต์เล่นการพนัน นอกจากนี้ก็ยังมีกลุ่มมิจฉาชีพขึ้นตามหมู่บ้าน

3.2 ด้านสุขภาพอนามัยชุมชนและการบริการสาธารณสุข

ประชาชนยังขาดน้ำสะอาดสำหรับอุปโภคบริโภค เนื่องจากไม่มีระบบทำน้ำสะอาดที่ดีการบริการด้านสาธารณสุขในตำบลยังมีน้อยมากเมื่อเทียบกับจำนวนประชากร คือ มีสถานีอนามัยประจำหมู่บ้านเพียงหนึ่งแห่ง และมีร้านขายยาสองแห่ง เท่านั้น อีกทั้งประชาชนยังขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการป้องกันโรคภัยต่าง ๆ โดยเฉพาะโรคที่เกิดจากพาหะนำโรค ทำให้อัตราการเจ็บป่วยของประชากรในพื้นที่ยังสูงอยู่

4. สภาพปัญหาด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ประชาชนไม่ค่อยให้ความสำคัญกับการดูแลป่าไม้ และทรัพยากรธรรมชาติในพื้นที่ มีการบุกรุกถางป่าเพื่อทำการเกษตรและสร้างที่อยู่อาศัย และจับสัตว์ทุกฤดูกาล ทรัพยากรในพื้นที่เสื่อมโทรมลง

5. สภาพปัญหาด้านการเมืองการบริหาร

ประชาชนในพื้นที่ยังมีส่วนร่วมน้อยในการรวมกลุ่มทำกิจกรรมต่าง ๆ และไม่ค่อยให้ความสำคัญในเรื่องการเมืองการบริหาร

ความเป็นมาของกลุ่มธุรกิจ

เนื่องจากในสถานการณ์ปัจจุบันเศรษฐกิจตกต่ำ ส่งผลกระทบต่อชุมชนในชนบท ตำบลบ้านยางก็เป็นหนึ่งในชุมชนที่ประสบปัญหานี้ ประกอบกับชุมชนเกิดปัญหาต่าง ๆ เช่น ปัญหาผลผลิตทางการเกษตรตกต่ำ ปัญหาสิ่งแวดล้อม ดังนั้นเมื่อว่างจากอาชีพหลัก เช่น การทำนา สวนยางพารา สวนปาล์ม สวนผลไม้ ชาวบ้านจึงมีการรวมกลุ่มขึ้นเพื่อทำรายได้เสริม ให้กับครอบครัวสร้างเป็นชุมชนเข้มแข็งด้วยตัวเอง เกิดเป็นกลุ่มธุรกิจ ต่างๆ ดังนี้

กลุ่มมัดย้อม

กลุ่มกองทุนเหล้าพื้นบ้าน

กลุ่มกองทุนผู้ใช้รถ

กลุ่มกองทุนแปรรูปผลิตภัณฑ์

กลุ่มกองทุนอาหารสัตว์

กลุ่มปุ๋ยหมัก

กลุ่มร้านค้าชุมชน (ม.2)

ร้านค้าชุมชน (ม.1)

กลุ่มกาดะแม

กลุ่มเกษตรยั่งยืน

1. กลุ่มมัดย้อม

รูปภาพที่ 3.6 แสดงผลิตภัณฑ์ของกลุ่มมัดย้อม

กลุ่มผ้ามัดย้อมตั้งอยู่ ณ บ้านเขาวงศ์ หมู่ที่ 9 ตำบลบ้านยาง อำเภอศรีวิชัย จังหวัดสุราษฎร์ธานี สมาชิกก่อนจะมาเป็นกลุ่มมัดย้อม เดิมทีประกอบอาชีพทางการเกษตรเป็นอาชีพหลัก ซึ่งชาวบ้านจะมีช่วงเวลาว่างไม่มีงานทำ จึงหันมาจัดตั้งกลุ่มเพื่อประกอบอาชีพเสริมโดยเริ่มทำตั้งแต่วันที่ 16 ธันวาคม 2543 ได้เข้าร่วมกันทั้ง 11 หมู่บ้าน เริ่มแรกทำดอกไม้จัน แต่ไม่ประสบผลสำเร็จ จึงหันมาทำขนม แต่ไม่มีตลาดรองรับ จึงคิดค้นหาการทำผลิตภัณฑ์อื่น สุดท้ายก็มีการจัดไปศึกษาดูงานของกลุ่มแม่บ้าน เพื่อเพิ่มศักยภาพของตัวเอง จึงตกลงกันว่าจะทดลองทำผ้ามัดย้อมจาก สีธรรมชาติ ปัจจุบันสมาชิกทั้งหมด 56 คน โดยได้ระดมเงินทุนจากสมาชิก และได้รับการสนับสนุนจากกรมส่งเสริมการเกษตร ต่อมารัฐบาลได้มีโครงการ หนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ และโครงการฟื้นฟูเกษตรกรหลังการพักชำระหนี้ โดยรัฐบาลได้จัดงบประมาณส่วนหนึ่งช่วยเหลือ ซึ่งสมาชิกในกลุ่มได้ร่วมลงหุ้น หุ้นละ 10 บาท คนละไม่เกิน 100 หุ้น ในการดำเนินโครงการ และมีวิทยากรจากที่ต่าง ๆ มาให้ความรู้และเทคนิคการทำผ้ามัดย้อม สมาชิกภายในกลุ่มจะมีการแบ่งหน้าที่กันทำ ทุกคนจะมีหน้าที่รับผิดชอบเป็นของตนเอง

ระเบียบกติกาของกลุ่ม

ผู้มัดลายจะต้องทำให้เสร็จก่อนเวลา 08.00 น. ของวันที่จะย้อมผ้าเพื่อส่งต่อให้ฝ่ายย้อมสี กำหนดหุ้นละ 10 บาท ไม่เกิน 100 หุ้น รายได้ สมาชิกทุกคนจะมีรายได้จากผลกำไรที่กลุ่มได้รับ โดยจะคิดเป็นรายหุ้น เงินคงเหลือสุทธิของผลกำไร 100% คืนให้สมาชิก 30 % เข้ากองทุนธุรกิจ 20 % กองทุนสวัสดิการ 10% ค่าตอบแทนคณะทำงาน 30% กองทุนพัฒนากลุ่ม 5% และเข้า กองทุนพัฒนาสังคม 5%

รูปแบบของผลิตภัณฑ์

ผลิตภัณฑ์ของกลุ่มที่มีการผลิตได้แก่ เสื้อ กางเกง กระเป๋่า ย่าม หมวก ผ้าคลุมโทรศัพท์ และ ผ้าต่าง ๆ โดย กระเป๋่าจะเป็นผลิตภัณฑ์ที่ขายดีที่สุด เพราะเป็นสินค้าที่คนส่วนใหญ่นิยมใช้ ปัจจุบัน กลุ่มผ้ามัดย้อมประสบผลสำเร็จด้านตลาด ได้รับการยอมรับเป็นอย่างดี จนในบางครั้ง ก็ไม่สามารถผลิตได้ตามความต้องการของตลาด

ปัญหาในการทำผ้ามัดย้อม คือชาวบ้านไม่สามารถที่จะทำให้สีของผ้าสดใส และเป็นสีเข้ม เช่น สีแดง สีส้ม

ข้อดี คือ สีที่นำมาใช้ล้วนแล้วแต่เป็นสีที่ได้มาจากธรรมชาติ จึงไม่ต้องกังวลกับสารปนเปื้อนต่าง ๆ

การเก็บรักษา ผ้าที่ได้จากการย้อมด้วยสีธรรมชาติ ควรตากไว้ในร่มเพื่อเป็นการเก็บรักษาสีและเนื้อผ้าให้คงทน

2. กลุ่มกองทุนเหล่าพื้นบ้าน

กลุ่มกองทุนเหล่าพื้นบ้าน ตั้งอยู่หมู่ที่ 2 ตำบลบ้านยาง อำเภอศีร์ษะรีนิคม จังหวัดสุราษฎร์ธานี การก่อตั้งของกลุ่มสืบเนื่องมาจาก การที่คนในชุมชนนิยมบริโภคเครื่องดื่มประเภท เหล้า - เบียร์ ซึ่งราคาที่สูงตามท้องตลาดทั่วไปนั้นค่อนข้างสูง อีกทั้งคนในชุมชนก็มีศักยภาพเพียงพอที่จะทำการผลิตได้ จึงคิดที่จะรวมกลุ่มกันจัดตั้งเป็น กองทุนเหล่าพื้นบ้าน เพื่อเป็นการประหยัดค่าใช้จ่ายให้กับคนในชุมชน และ หนุนรงค์ให้คนในชุมชนบริโภคสินค้าของคนในชุมชนด้วยกันเอง อีกทั้งเป็นการสร้างอาชีพและรายได้เสริมให้กับคนในชุมชนอีกด้วย ในปัจจุบันมีสมาชิกในกลุ่มทั้งสิ้นประมาณ 100 คน เงินทุนที่ใช้ในการดำเนินการก็ได้มาจากการรวมหุ้นกันของสมาชิก ฎยได้ของกลุ่ม จึงนำมาปันผลให้กับสมาชิกตามจำนวนหุ้นที่ถือ

3. กลุ่มกองทุนผู้ใช้รถ

กลุ่มกองทุนผู้ใช้รถ ตั้งอยู่ หมู่ที่ 2 ตำบลบ้านยาง อำเภอ ศีร์ษะรีนิคม จังหวัดสุราษฎร์ธานี เกิดจากการที่สมาชิกในกลุ่มมีความเห็นร่วมกันว่า คนในชุมชนต้องเดินทางไปติดต่อกับชุมชนอื่นภายนอกอยู่บ่อย ๆ ไม่ว่าจะเป็นการขนส่งผลิตผลทางการเกษตรหรือการไปทำธุรกิจส่วนตัว จึงได้มีความคิดที่จะรวมกลุ่มกันขึ้น เดิมมีผู้ร่วมลงทุนก่อตั้งประมาณ 17 คน โดยร่วมกันผ่อนรถยนต์ แล้วนำรถมาเปิดบริการให้คนในชุมชนเช่า โดยคิดค่าเช่า 200 บาทต่อวัน สำหรับสมาชิก และ 300 บาทต่อวัน สำหรับคนที่ไม่เป็นสมาชิก โดยคนที่เช่ารถต้องจ่ายค่าน้ำมันรถเอง คือเมื่อใช้แล้วต้องเติมน้ำมันให้เต็มถังเหมือนเดิม ปัจจุบันทางกลุ่มมีสมาชิกประมาณ 104 คน ซึ่งรายได้จากการดำเนินกิจกรรมหลังจากหักค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ในการบำรุงรถแล้ว ก็จะปันผลให้กับสมาชิกตามจำนวนหุ้นที่สมาชิกถือ

4. กลุ่มกองทุนแปรรูปผลิตภัณฑ์

สืบเนื่องจากผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ เช่นยาสระผม สบู่ น้ำยาล้างจาน เป็นของใช้ที่ทุกคนจำเป็นต้องใช้ ทางกลุ่มจึงได้เล็งเห็นว่า ผลิตภัณฑ์เหล่านี้สามารถผลิตได้เอง โดยนำเอาทรัพยากรที่มีอยู่ในชุมชนมาใช้เป็นวัตถุดิบในการผลิต ซึ่งผลิตภัณฑ์นี้ไม่ก่อให้เกิดผลข้างเคียงต่อผู้บริโภค และราคาถูกกว่าราคาสินค้าที่วางขายในท้องตลาด ส่วนผลสมที่ใช้ก็ได้มาจากพืชสมุนไพรทั้งสิ้น ตัวอย่างสมุนไพรที่ใช้ได้แก่ ดอกอัญชัน น้ำมะนาว น้ำมะกรูด น้ำใบเตยน้ำสะบ่า (ย่าน/ตัน) ผิวมะกรูด น้ำมัน น้ำผึ้งรวง และ น้ำบัวบก

ปัญหาที่พบคือ ชาวบ้านไม่มั่นใจว่าผลิตภัณฑ์จะใช้ได้ดีเหมือนผลิตภัณฑ์ที่โฆษณาในโทรทัศน์หรือไม่ และจะมีผลข้างเคียงเวลาใช้อย่างไรบ้าง ตรงจุดนี้จะทำให้ชาวบ้านเกิดความไม่เชื่อมั่นในสินค้าทำให้ขายได้ไม่ดีเท่าที่ควร

5. กลุ่มกองทุนอาหารสัตว์

กลุ่มกองทุนอาหารสัตว์ตั้งอยู่ หมู่ที่ 2 ตำบลบ้านยาง อำเภอ คีรีรัฐนิคม จังหวัด สุราษฎร์ธานี การก่อตั้งของกลุ่มเนื่องมาจากเห็นว่าประชาชนในชุมชนมักมีอาชีพเลี้ยงสัตว์เป็นอาชีพเสริมและต้องซื้ออาหารสัตว์มาจากพ่อค้าในเมือง ซึ่งรับซื้อมาจากแหล่งผลิตอื่นอีกทอดหนึ่ง ทำให้อาหารสัตว์มีราคาค่อนข้างแพง และต้องเสียเวลาในการไปซื้อ จึงรวมกลุ่มกันผลิตอาหารสัตว์ขึ้น เพื่อเป็นการลดค่าใช้จ่ายให้กับคนในชุมชน และเป็น การสร้างรายได้เสริมให้กับสมาชิกในกลุ่มอีกด้วย ในการก่อตั้งของกลุ่มมีสมาชิกร่วมก่อตั้ง ประมาณ 30 คน จนถึงปัจจุบัน เงินทุนของกลุ่มก็ได้มาจากการร่วมลงทุนของสมาชิก และมีบางส่วนที่กู้มาจากโครงการของรัฐ รายได้ที่ได้จากการดำเนินกิจการก็จะปันผลให้สมาชิกตามจำนวนหุ้นที่ถือ

6. กลุ่มปุ๋ยหมัก

ในปัจจุบันการปลูกพืชสวนใหญ่เกษตรกรรมใช้ปุ๋ยทางวิทยาศาสตร์ เพราะพืชสามารถนำไปใช้ได้ทันที แต่ถ้าหากใช้นาน ๆ ไป จะเกิดผลเสียต่อดิน คือสูญเสียแร่ธาตุ และปุ๋ยเคมี ก็มีราคาสูงจึงทำให้ชาวบ้านตำบลบ้านยางรวมตัวเพื่อหาวิถีทางในการลดต้นทุนในการเพาะปลูก และเพื่อปรับปรุง และรักษาคุณภาพของดินไว้ โดยมีการส่งตัวแทนไปศึกษาดูงานจากจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ จากนั้นก็นำความรู้ที่ได้มาเผยแพร่ให้สมาชิกได้รับทราบทั่วกัน

ในการผลิตปุ๋ยชีวภาพ ของชาวบ้าน วัดตุติบที่ใช้มาจากทรัพยากรที่หาง่ายในท้องถิ่น เช่น มันเส้น มันละเอียด ปลาป่น รำข้าว ปลายข้าว กากถั่ว ขั้นตอนในการผลิต โดยการใส่ส่วนผสมทุกอย่างลงในถังปั่น คลุกเคล้าให้เข้ากันแล้วนำไปใส่เครื่องอัดเม็ด จากนั้นนำไปอบแห้งประมาณ 24 ชั่วโมง ปัญหาในการผลิตคือการขาดวัตถุดิบบางอย่าง ซึ่งชาวบ้านไม่สามารถหาซื้อได้

6. กลุ่มร้านค้าชุมชน (ม.2)

รูปภาพที่ 3.7 แสดงกลุ่มร้านค้าชุมชน(ม.2)

กลุ่มร้านค้าชุมชน จัดตั้งขึ้น เนื่องจาก ความต้องการของคนในชุมชนที่จะซื้อสินค้าในราคาถูก เพราะร้านค้าส่วนใหญ่ที่มีอยู่ในชุมชนจะซื้อของจากข้างนอกมาขาย และขายในราคาสูงเพราะค่าขนส่งระยะทางค่อนข้างไกล ประชาชนในพื้นที่จึงมีการรวมกลุ่มกันขึ้นเพื่อรวมหุ้นกันจัดตั้งร้านค้าขึ้น ทำในรูปแบบของสหกรณ์ร้านค้า ในปัจจุบันมีสมาชิกของกลุ่มทั้งสิ้นประมาณ 90 คน สินค้าในร้านมีทุกประเภททั้งของกิน ของใช้ และสินค้าด้านการเกษตรต่าง ๆ

7. กลุ่มร้านค้าชุมชน (ม.1)

รูปภาพที่ 3.8 แสดงกลุ่มร้านค้าชุมชน(ม.1)

กลุ่มร้านค้าชุมชน หมู่ 1 จัดตั้งขึ้นโดยมีเหตุผลสำคัญคือ ต้องการให้คนในชุมชนได้ซื้อสินค้าในราคาถูก เพราะ ราคาตามร้านค้าทั่วไปจะขายในราคาที่สูงกว่าราคาปกติ การก่อตั้งร้านค้าชุมชน ของหมู่ที่ 1 ในตอนแรกมีประมาณ 23 คน แต่ปัจจุบันมีสมาชิกเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ รูปแบบของกิจการร้านค้า ก็ทำในรูปแบบสหกรณ์เช่นเดียวกับร้านค้าชุมชนของหมู่ที่ 2 สำหรับราคาสินค้าที่ขายให้กับลูกค้า ราคาจะถูกกว่าราคาของร้านอื่น ๆ 1 บาท และกำไรที่ได้ก็จะปันผลให้กับสมาชิกตามจำนวนหุ้นที่สมาชิกถือ โดยจะทำการปันผลปีละครั้ง ร้านค้าชุมชนหมู่ที่ 1 มักจะมีปัญหาเรื่อง การเงิน และบัญชี เพราะขาดผู้มีความรู้ด้านนี้ อย่างแท้จริง อีกทั้งเมื่อมีการเปลี่ยนพนักงานประจำร้าน การรับช่วงต่อ และการแก้ปัญหาดังกล่าวจึงไม่ต่อเนื่อง

8. กลุ่มกาละแม

รูปภาพที่ 3.9 แสดงลักษณะของกลุ่มกาละแม

จากปัญหาด้านเศรษฐกิจ สตรีตำบลบ้านยางได้รวมตัวกันเพื่อหาแนวทางแก้ไขปัญหาร่วมกัน ต่อมากลุ่มสตรีหมู่ 4 ได้มีการรวมตัวกันเพื่อจัดการกับผลผลิตที่ล้นตลาด จึงได้รวมกันจัดตั้งเป็นกลุ่มการแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร และร้านค้าชุมชนขึ้น เพื่อเป็นแหล่งจำหน่ายสินค้าและบริการกับคนในชุมชน โดยร้านค้าตั้งอยู่ที่เชิงสะพานข้ามแม่น้ำคลองยัน บ้านนาชะอม ตำบลบ้านยาง อำเภอศรีรัฐนิคม จังหวัดสุราษฎร์ธานี

กลุ่มแม่บ้านหมู่ 4 ได้จัดตั้งขึ้นเมื่อเดือน กันยายน 2544 มีสมาชิกทั้งหมด 13 คน จำนวนหุ้น 335 หุ้น หุ้นละ 100 บาท ภายในกลุ่มจะมีการตั้งผู้รับผิดชอบ ในแต่ละส่วน ซึ่งทุกคนจะต้องมีหน้าที่รับผิดชอบเป็นของตนเอง ผลิตภัณฑ์ของกลุ่มแม่บ้านหมู่ที่ 4 ได้แก่ วนิผลไม้ กาละแม กัวยอบเนย ช่วงเวลาในการผลิตสินค้าเป็นไปตามฤดูกาลของผลไม้ และเวลาว่างจากงาน ปัจจุบันมีสมาชิกอยู่ 8 คน และผลิตภัณฑ์ที่ทำการผลิตในปัจจุบันมี

กาลละแอม เพียงอย่างเดียว การผลิตของกลุ่มก็จะขึ้นอยู่กับความต้องการของตลาดแต่ละช่วง ถ้าเป็นช่วงเทศกาลก็จะผลิตมากกว่าช่วงอื่น ๆ

10. กลุ่มเกษตรกรเพื่อสิ่งแวดล้อม

จุดเริ่มต้นการจัดตั้งกลุ่มคือ การเล็งเห็นปัญหาสิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้นซึ่งเป็นผลมาจาก การประกอบอาชีพของประชากรในพื้นที่ จึงได้มีการจัดตั้งกลุ่มขึ้น เพื่อส่งเสริมการเกษตรเพื่อสิ่งแวดล้อม เป็นการเกษตรที่ไม่ทำลายสิ่งแวดล้อมและไม่ให้ระบบนิเวศน์สูญเสีย หลีกเลี่ยงการใช้สารเคมีในการทำเกษตร และให้การศึกษาแก่ประชาชน โดยจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้ชุมชนลุ่มน้ำคลองยันเพื่อเป็นสถานที่ประชุมดำเนินงาน จัดตั้งเป็นยุทธศาสตร์พึ่งตนเอง โดยร่วมกันแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นดังนี้

การทำเกษตรแบบยั่งยืน

ตั้งกองทุนธนาคารหมู่บ้าน

การจัดการตลาด

ตั้งกองทุนสวัสดิการ

การทำปุ๋ยจุลินทรีย์ชีวภาพ

การทำอาหารสัตว์

การแปรรูปผลิตภัณฑ์

จัดตั้งเขตอภัยทาน

ฟื้นฟูศิลปวัฒนธรรมประเพณีท้องถิ่น

จากการจัดตั้งให้เป็นกลุ่มหมู่บ้านยุทธศาสตร์พึ่งตนเอง ได้ใช้ความคิดของตนเอง ส่งผลให้ปัจจุบัน มีโครงการที่ดี และได้รับความร่วมมือจากชาวบ้านและหน่วยงานราชการ